

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17CoCsp/42/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8318206051
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8318206051.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a sudkýň JUDr. Moniky Juskovej a JUDr. Marianny Hirkovej v spore žalobcov: 1/ S. E., nar. XX.X.XXXX a 2/ G.. N. E., nar. XX.XX.XXXX, obaja trvale bytom P. A. I. XXX, XXX XX P. A. I., proti žalovanému: Všeobecná úverová banka, a. s., so sídlom Mlynské Nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 313 201 55, právne zastúpený: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 53 255 736, o určenie, že úver zo Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“ reg. č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX je bezúročný a bez poplatkov, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Humenné č. k. 11Csp/25/2018-202 zo dňa 23.07.2020 takto

rozhodol:

Mení rozsudok prvoinštančného súdu tak, že žalobu zamietá.

Žalovanému priznáva voči žalobcom v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Humenné (ďalej „súd prvej inštancie“) v poradí druhým napadnutým rozsudkom rozhodol:
I. Súd u r č u j e, že úver zo Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“ č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX, uzatvorenej medzi žalobcami na strane dlžníkov a žalovaným na strane veriteľa, je bezúročný a bez poplatkov.

II. Súd žalobcom p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

2. Prvoinštančný súd takto rozhodol o žalobe, ktorou žalobcovia žiadali určiť, že úver zo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“ č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX, uzatvorenej medzi žalobcami na strane dlžníkov a žalovaným na strane veriteľa, je bezúročný a bez poplatkov.

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa ust. § 261 ods. 6 písm. d), § 497, § 503 ods. 2, § 504 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka, § 1 ods. 2, § 2 písm. g), h), i), § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1, 4 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon č. 129/2010 Z. z.), § 3 ods. 3, 5, § 8 ods. 3, 4 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa (ďalej len zákon č. 250/2007 Z.z.), § 3 ods. 1, § 39, § 52 ods. 1-4, § 53 ods. 1-3, ods. 5, § 54 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len Občiansky zákonník), § 137 písm. c), d) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016 v znení neskorších predpisov (ďalej len CSP).

3. V odôvodnení uviedol, že v poradí prvým rozsudkom č. k. 11Csp/25/2018-95 zo dňa 13.06.2019 súd prvej inštancie rozhodol tak, že žalobe vyhovel a určil, že úver zo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“ č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX, uzatvorenej medzi žalobcami na strane dlžníkov a žalovaným na strane veriteľa, je bezúročný a bez poplatkov z dôvodu absencie náležitosti zmluvy v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Z. z.. Na základe odvolania žalovaného Krajský súd v Prešove uznesením sp. zn. 17Co/117/2019 zo dňa 28.01.2020 zrušil rozsudok a vec vrátil súdu prvej inštancie z dôvodu, že prvoinštančný súd sa zaoberal len rozpisom splátok a nezaujal stanovisko k údaju o dobe trvania zmluvy a termíne konečnej splatnosti úveru a údaju o RPMN, ktoré žalobcovia v žalobe namietali.

4. Prvoinštančný súd po opätovnom preskúmaní veci v intenciách rozhodnutia odvolacieho súdu zistil, že žalobca 1./ ako dlžník a žalobkyňa 2./ ako spoludlžníčka uzavreli so žalovaným dňa 05.05.2015 Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“ č. XXXXXXXXXXXXXXXX, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobcom spotrebný bezúčelový úver vo výške 12.060,- eur, ktorý sa žalobcovia zaviazali vrátiť 108 mesačnými splátkami po 182,20 eura s dátumom splatnosti prvej splátky 01.06.2015 a dátumom splatnosti poslednej splátky 01.05.2024, pri ročnej úrokovej sadzbe 11,90 %. Úrok z omeškania bol dojednaný vo výške 5 % nad rámec úrokovej sadzby za každý deň omeškania s tým, že zaslanie upomienok v prípade omeškania je spoplatnené. RPMN bola uvedená vo výške 13,14 % a odplata vo výške 13,90 %.

Termín splatnosti istiny a úroku je totožný s dátumom splatnosti každej mesačnej anuitnej splátky, ktorá pozostáva zo splátky istiny a úroku. Termín splatnosti mesačnej splátky je ku dňu, ktorý sa číselne zhoduje s dátumom splatnosti prvej splátky.

Prvoinštančný súd ďalej zistil, že na účet žalobcu bolo reálne poskytnutých 12.600,- eur a poplatok za poskytnutie úveru bol uhradený z bežného účtu klienta po poskytnutí úveru.

Vo vzťahu k námietke žalovaného ohľadne naliehavého právneho záujmu žalobcov na podaní žaloby uviedol, že tento zo strany súdu nie je potrebné skúmať. Toto právo spotrebiteľovi vyplýva z ust. § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z., § 137 písm. c), a d) a § 3 ods. 5 zákona č. 250/2001 Z. z.

Dospel k záveru, že termín konečnej splatnosti úveru je v zmluve uvedený jasne a jasne a zrozumiteľne, riadne je uvedená aj RPMN a aj predpoklady pre jej výpočet. Nesprávne je však uvedená celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť vo výške 19.919,05 eur, keďže po sčítaní výšky splátok (182,20) a počtu splátok (108) je výsledná suma 19.677,60 eur a s poplatkom za poskytnutie úver (241,20 eura) je výsledná suma 19.918,80 eur. Táto okolnosť nebola vyhodnotená ako dôvodná pre určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti zmluvy.

Zistil, že v zmluve absentuje údaj o dobe trvania zmluvy požadovaný v ust. § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z.. Pojmy „doba trvania zmluvy“ a „termín konečnej splatnosti úveru“ nie sú totožné. Údaj o dobe trvania zmluvy uvedený ako „do splatenia všetkých záväzkov dlžníka“ je pre spotrebiteľa neurčitý a nezrozumiteľný. Rozpor nie je odstránený ani formulárom európskych informácií o spotrebiteľskom úvere, kde je doba trvania zmluvy uvedená ako „108 mesiacov“. Pri porovnaní zmluvy a tohto formulára potom doba trvania zmluvy môže pripadnúť v každom prípade na iný časový okamih. Z tohto dôvodu považoval úver za bezúročný a bez poplatkov v zmysle ust. § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z.. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

5. Proti rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Namietal nesprávne právne posúdenie veci a nesprávne skutkové zistenia, ktoré odôvodnil tým, že prvá splátka úveru podľa zmluvy pripadla na 05.05.2015, posledná splátka úveru (termín konečnej splatnosti úveru) pripadá na 01.05.2024 (za predpokladu riadneho včasného splácania úveru), lehota splatnosti bola 108 mesiacov. Doba trvania zmluvy je uvedená opisných spôsobom „do splatenia všetkých záväzkov dlžníka tejto zmluvy“. Je zrejmé, že predmetné ustanovenie reflektuje situáciu, keď sa nenaplnia predpoklady splácania úveru, napr. z dôvodu omeškania na strane dlžníka, alebo predčasného splatenia úveru. Ďalej uviedol, že zo žiadneho právneho predpisu platného a účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere nevyplýva požiadavka uvádzania doby trvania zmluvy výlučne prostredníctvom dní, týždňov, mesiacov, či rokov. Bol preto toho názoru, že ide o jasné, zreteľné a jednoznačné údaje v zmluve o úvere. Poukazujúc na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15 zo dňa 09.11.2016 bol toho názoru, že v tomto prípade by sankcia bezodplatnosti zmluvy bola neprimeraná.

Žalovaný uviedol, že mu nie je zrejmé, v akej forme by mal byť tento údaj uvedený, aby to bolo vzhľadnuté za dostatočné na účely naplnenia náležitosti podľa ZoSÚ.

Vo vzťahu k celkovej čiastke úveru uviedol, že nesúlad medzi súčtom mesačných splátok a tzv. celkovou čiastkou úveru je spôsobený jedine a výlučne matematickým zaokrúhľovaním čísel, ktoré je nevyhnutné. Bez zaokrúhľenia by sa vypočítané čiastky nedali reálne zaplatiť - tisíciný eura a desiatiny centu. Pri počte 108 splátok vychádza výška splátky po XXX,XXXXXXXX eura, ktorú sumu klient nie je schopný uhradiť. Z tohto dôvodu bola výška splátky v zmluve zaokrúhľená na sumu 182,20 eura, pričom rozdiel 0,25 eura ide na ťarchu žalovanej a povinná je suma 19.919,05 eura. V tomto smere poukázal na judikatúru odvolacích súdov.

Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne a prizná žalovanej voči žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného konania a odvolacieho konania v plnom rozsahu, alebo ho zruší a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň si vyčíslil trovy odvolacieho konania.

6. Žalobcovia 1./ a 2./ sa k doručenému odvolaniu písomne nevyjadřili.

7. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 34 CSP preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v súlade s § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania, pričom dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

8. Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na zistení, že spotrebiteľský úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov z dôvodu, že Zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“ č. XXXXXXXXXXXXXXXX uzavretá medzi stranami sporu dňa XX.XX.XXXX (ďalej len „Zmluva o úvere“) neobsahuje obligatórnu náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z., a to údaj o dobe trvania zmluvy. V dôsledku chýbajúcej obligatórnej náležitosti je potrebné považovať predmetnú zmluvu za platnú, avšak za bezúročnú a bez poplatkov.

Je nepochybné, že zmluva o úvere uzatvorená medzi stranami sporu č. XXXXXXXXXXXXXXXX dňa XX.XX.XXXX je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka, nakoľko žalovaný vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalobcovia sú spotrebiteľia, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonali v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Predmetná zmluva je zároveň zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z.. Zákon č. 129/2010 Z.z. v ust. § 9 ods. 2 určuje podstatné náležitosti, ktoré musí zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať s tým, že prípadná absencia náležitostí má za následok podľa § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. bezúročnosť a bezpoplatkovosť zmluvy.

Podľa § 9 ods. 1 písm. f) zák. č. 129/2010 Z.z. ako podstatná náležitosť zmluvy, teda údaj, ktorý musí zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať, je doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

Prvoinštančný súd svoje rozhodnutie právne odôvodnil práve absenciou jednoznačného uvedenia doby trvania zmluvy, keď tento údaj ani v dôsledku výkladu za použitia ďalších dohodnutých náležitostí zmluvy nie je možné jednoznačne určiť.

9. Doba trvania zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. f) zák. č. 129/2010 Z. z. podľa prvoinštančného súdu musí byť uvedená presne, aby bolo bez akýchkoľvek pochybností jednoznačné, ako dlho má záväzok medzi zmluvnými stranami trvať.

Prvoinštančný súd svoje rozhodnutie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti zmluvy odôvodnil existujúcou rozhodovacou praxou odvolacieho súdu, kde odvolací súd vo veci 17CoCsp 7/2020 vyslovil názor, že absencia takéhoto údajov označeného dňom, mesiacom a rokom ukončenia zmluvného vzťahu musí byť stanovený jednoznačne. Na druhej strane poukázal aj na rozhodnutie odvolacieho súdu 9CoCsp 1/2020, kde vyjadrenie doby trvania zmluvy formuláciou, že zmluva je uzatvorená na dobu určitú do splatenia všetkých záväzkov klienta voči banke je dostatočný údaj na jednoznačné určenie momentu ukončenia zmluvy, podľa § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z.z.

Odvolací súd dáva do pozornosti, že v konaní 9CoCsp 1/2020 odvolací súd zaujal toto stanovisko vo vzťahu k námietke žalovanej ako spotrebiteľke, ktorá tvrdila, že zmluva neobsahuje dobu trvania zmluvy vo vyjadrení: „zmluva je uzatvorená na dobu určitú - do splatenia všetkých záväzkov klienta voči banke“. Takéto vyjadrenie je riadne a je uvedená doba trvania zmluvy v rozsahu splatenia záväzkov klienta podľa tejto zmluvy.

Vo veci 17CoCsp 7/2020 odvolací súd skúmal viacero spotrebiteľských zmlúv a skúmal vo viacerých zmluvách určitosť zmluvnej podmienky podľa § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z.z. Aj tu odvolací

súd uvádza nutnosť presne uviesť dobu trvania záväzku medzi zmluvnými stranami. V označenej veci odvolací súd zistil, že jedna zmluva neobsahuje vôbec údaj o dobe trvania zmluvy a ďalšie zmluvy, ktoré preskúmaval, obsahujú údaj v rozsahu, že doba trvania zmluvy je do splatenia všetkých záväzkov klienta podľa tejto zmluvy, avšak skúmané zmluvy neobsahovali ani údaj vyplývajúci z dátumu poslednej úhrady anuitnej splátky záväzku. Takže nebolo jednoznačne zistiteľné, kedy istina a úroky majú byť uhradené poslednou splátkou a tým k určeniu doby trvania úverovej zmluvy nebolo možné dospieť ani výkladom právneho úkonu.

10. V prejednávanej veci však sú splnené všetky podmienky vyplývajúce z ust. § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. a okrem iného je uvedený nielen celkový počet splátok, ale aj dátum prvej anuitnej splátky a dátum poslednej anuitnej splátky a teda aj určený termín konečnej splatnosti úveru. Vtedy sú žalobcovia povinní uhradiť nielen istinu, ale aj úroky z úveru v anuitných splátkach naposledy. Z toho vyplýva, že pokiaľ dňa 1.5.2024 uhradia všetky anuitné splátky podľa zmluvy, uhradia aj všetky záväzky dlžníka podľa tejto zmluvy voči žalovanému a do tejto doby bude trvať úverová zmluva.

Takéto označenie doby trvania úverovej zmluvy je jednoznačné, nie je neurčité a z tohto označenia zmluvné strany môžu bez akýchkoľvek pochybností určiť, ako dlho má zmluva trvať pri predpokladanom dodržaní dojednaných povinností zmluvných strán. Nie je prípustné, aby v tomto prípade jednoznačnému určeniu doby trvania zmluvy, ktorý dátum vyplýva jednoznačne z kontextu všetkých ďalších údajov dohodnutých v zmluve bol spochybňovaný, resp. vykladaný spôsobom, ktorý nie je v súlade s dojednaniami. Tu odvolací súd musí dodať, že podmienka „doba trvania úverovej zmluvy“ a „dátum konečnej splatnosti úveru“ sú dva významovo rozdielne pojmy. V ideálnom prípade oba momenty nastávajú rovnako, po úhrade jednoznačne dohodnutej poslednej splátky úveru (dátum konečnej splatnosti úveru). Nie vždy však platí takto nastavený ideálny stav, že dňom konečnej splatnosti úveru sa končí aj doba trvania úverovej zmluvy. V takom prípade pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere nie je vhodné, a ani to zákon nevyžaduje, na rozdiel od dátumu konečnej splatnosti úveru, určiť dobu trvania zmluvy presným dátumom. Je prípustné dobu trvania úverovej zmluvy určiť aj opisne tak, aby bolo jednoznačne zistiteľné, ako dlho úverová zmluva bude trvať.

V prejednávanej veci žalobca zvolil opisný spôsob nevzbudzujúci žiadne pochybnosti, že zmluva bude trvať do splatenia všetkých záväzkov dlžníka podľa tejto zmluvy. Z uvedeného vyplýva, že pokiaľ záväzok bude splnený poslednou anuitnou splátkou 1.5.2024, bude zmluva ukončená k tomuto dátumu. Pokiaľ však nebudú uhradené všetky anuitné splátky, zmluva bude trvať až kým spotrebiteľia dlh nevyrovnejú celkom.

11. Odvolací súd poukazuje aj na tú skutočnosť, že žalobcovia síce v žalobe uviedli, že náležitou zmluvy o úvere je aj náležitosť vyplývajúca z ust. § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z.z., a to doba trvania zmluvy, avšak bližšie neuviedli ani v žalobe, ani v priebehu prvoinštančného, ani odvolacieho konania, v čom vidia tento explicitne v žalobe vymenovaný údaj za nejasný a neurčitý.

12. Keďže odvolací súd zistil, že odvolacou námietku žalovaného boli len okolnosti v súvislosti s nesprávnym posúdením prvoinštančného súdu doby trvania zmluvy, ktorý údaj prvoinštančný súd považoval za jediný odôvodňujúci bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, odvolací súd považoval rozhodnutie prvoinštančného súdu za nesprávne pre nesprávne právne posúdenie veci.

Preto odvolací súd napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu podľa § 390 CSP, v spojení s ust. § 388 CSP zmenil tak, že žalobu žalobcov zamietol.

13. O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 2 CSP, v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a v spojení s ust. § 262 ods. 1, 2 CSP. V konaní úspešnou stranou sporu bol žalovaný, ktorému ako úspešnej strane sporu voči žalobcom patrí nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške tejto náhrady rozhodne prvoinštančný súd samostatným rozhodnutím po právoplatnosti veci podľa § 262 ods. 2 CSP.

14. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.